

ASIA TIMES: DOHODA RCEP JAKO ÚSVIT ASIJSKÉHO STOLETÍ

- CZ24 News | 21. listopadu 2020

Nová dohoda mimo jiné symbolicky zaštiťuje význam asijského regionu a podpoří expanzi Číny.

David Hutt a Shawn W. Crispin pro *Asia Times* [analyzují](#) největší obchodní dohodu na světě. Je to asijský ekvivalent EU a Severoamerických dohod.

Jedná se o dohodu [RCEP](#) (v angličtině: The Regional Comprehensive Economic Partnership, neboli Regionální komplexní ekonomické partnerství). Členem je 15 zemí, jednání trvala téměř dekádu. K podpisu došlo na regionálním summitu pořádaném online.

Největší obchodní dohoda světa zahrnuje země [ASEAN](#) (deset členů), dále pak Čínu, Japonsko, Jižní Koreu, Austrálii a Nový Zéland.

Těchto patnáct zemí tvoří asi třetinu světové populace a HDP. Indie se nakonec nestala členem, neboť se rozhodla od dohody minulý rok odstoupit. Měla obavy, že by dohoda poškodila její průmysl.

HDP signatářů dohody je 26,2 bilionů dolarů. Účelem dohody je odstranit 90 % cel na dovozy, rozloženo na dvacet let. Dále mají být vytvořena společná pravidla pro e-commerce, obchod a duševní vlastnictví. Neočekávají se ale společné závazky v oblasti pracovních standardů či ekologie.

Dohoda má vstoupit v platnost v roce 2021. Jednání o dohodě byla obtížná i vzhledem k tomu, jak rostla geopolitická rivalita mezi zeměmi. Očekává se, že RCEP podpoří expanzi Číny do jihovýchodní Asie, kde navzdory epidemii obchod roste.

Dohoda také symbolicky zařazuje význam regionu a načasování jako „asijské století“. Hlavním architektem dohody byla Čína. Může jít o signál vůči novému americkému prezidentovi, že Peking byl schopen rozšířit své multilaterální dohody i v oblasti volného obchodu.

RCEP možná vznikla i díky tomu, že Trump stáhnul USA na začátku svého prezidentování z Transpacifického partnerství, což byla rána zejména pro Japonsko. Není jasné, co RCEP udělá s Bidenovým rozhodnutím připojit se k CPTPP (což je dohoda TPP, dojednaná bez USA).

Prozatímní obchodní statistiky ukazují, že země ASEAN se staly hlavními obchodními partnery Číny (za prvních osm měsíců) a přeskočily tak EU. Je ovšem možné, že se jedná jen o výkyv daný poklesem importů do Evropy dané nízkou poptávkou a obchodním konfliktem s USA.

K dalším významným novinkám z regionu patří vytvoření rezervy zdravotnických dodávek pro oblast jihovýchodní Asie, pokud by měl vzrůst počet případů nákazy koronavirem. Země ASEAN se také dohodly na rámci pro oživení, jako určitý plán na sociální a ekonomická opatření v reakci na pandemii, plus na vytvoření „koronavirového“ fondu.

Ministr obchodu Singapuru uvedl, že se jedná o snahu pomocí větší ekonomické integrace připravit podmínky pro oživení ekonomiky a také posílit jejich odolnost. Někteří analytici tyto kroky tedy interpretují jako snahu o menší externí závislost a jako posun k tomu, aby bohatší země jako Singapur pomohly těm slabším jako je Kambodža.

I představitelé Malajsie hovoří o tom, že koronavirus byl lekce, a že je potřeba spoléhat více sami na sebe. Je prý potřeba ukázat, že země ASEAN jsou pány svého osudu a že jsou společně schopny řešit své problémy, jak tvrdil na virtuálním summitu Rodrigo Duterte.

Vietnam byl jednou ze zemí, která z konfliktu mezi USA a Čínou profitovala, píše autoři. Některé továrny se kvůli Trumpově obchodní válce stěhovaly z Číny právě do Vietnamu. Vietnamští představitelé měli prý i větší ambice v diplomatické oblasti. Jenže koronavirus neumožňuje vést diskrétní jednání.

Otázkou je, jak se nová Bidenova administrativa postaví k dění v regionu a zda se pokusí obnovit staré vazby na ASEAN. Americké administrativy neměly problém mít dobré vztahy s Vietnamem s represivní vládou. Je ale otázka, jak se postaví k Bruneji, která bude nyní v rámci rotace předsednickou zemí ASEAN.

Zdroj: <http://casopisargument.cz/>